HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

11 decembrie 2007 *

În cauza C-161/06,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Krajský soud v Ostravě (Republica Cehă), prin Decizia din 10 martie 2006, primită de Curte la 24 martie 2006, în procedura

Skoma-Lux sro

împotriva

Celní ředitelství Olomouc,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnii P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, A. Tizzano, președinți de cameră, domnul R. Schintgen, doamna R. Silva de Lapuerta, domnul K. Schiemann, doamna P. Lindh, domnul J.-C. Bonichot (raportor), domnii T. von Danwitz și A. Arabadjiev, judecători,

* Limba de procedură: ceha.

avocat general: doamna J. Kokott,
grefier: J. Swedenborg, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 26 iunie 2007,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Skoma-Lux sro, de domnul P. Ritter, advokát;

— pentru guvernul ceh, de domnul T. Boček, în calitate de agent;

— pentru guvernul eston, de domnul L. Uibo, în calitate de agent;

— pentru guvernul leton, de doamnele K. Bārdiņa și R. Kaskina, în calitate de agenți;

— pentru guvernul polonez, de doamnele E. Ośniecka-Tamecka, M. Kapko și M. Kamejsza, în calitate de agenți;

— pentru guvernul slovac, de domnul J. Čorba, în calitate de agent;

— pentru guvernul suedez, de domnul A. Kruse și de doamna A. Falk, în calitate de agenți;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de doamnele J. Hottiaux și M. Šimerdová, precum și de domnul P. Aalto, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 18 septembrie 2007,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 58 din Actul privind condițiile de aderare la Uniunea Europeană a Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană (JO 2003, L 236, p. 33, denumit în continuare „Actul privind condițiile de aderare"), în temeiul căruia Republica Cehă a devenit un stat membru al Uniunii Europene începând cu 1 mai 2004.

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între societatea Skoma-Lux sro (denumită în continuare „Skoma-Lux"), pe de o parte, și Celní ředitelství Olomouc (Direcția Vămilor din Olomouc, denumită în continuare „Direcția Vămilor"), pe de

altă parte, având ca obiect o amendă aplicată societății Skoma-Lux pentru săvârșirea unor infracțiuni vamale între lunile martie și mai 2004, litigiu în cadrul căruia Skoma-Lux invoca faptul că Direcția Vămilor nu îi putea opune o reglementare comunitară care nu fusese încă publicată în limba cehă în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

Actul privind condițiile de aderare

3 Actul privind condițiile de aderare face parte integrantă din Tratatul între Regatul Belgiei, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Irlanda, Republica Italiană, Marele Ducat al Luxemburgului, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Portugheză, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (statele membre ale Uniunii Europene) și Republica Cehă, Republica Estonia, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Republica Ungaria, Republica Malta, Republica Polonă, Republica Slovenia și Republica Slovacă privind aderarea Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungaria, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace la Uniunea Europeană (JO 2003, L 236, p. 17) și stabilește condițiile de admitere, precum și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea, determinate de această aderare.

4 Potrivit articolului 2 din Actul privind condițiile de aderare:

„Începând cu data aderării, dispozițiile tratatelor originare și actele adoptate înainte de aderare de instituții și de Banca Centrală Europeană sunt obligatorii pentru noile state membre și se aplică în statele membre respective în condițiile prevăzute în aceste tratate și în prezentul act.”

5 Articolul 58 din acest act prevede:

„Textele actelor instituțiilor și ale Băncii Centrale Europene adoptate înainte de aderare și care au fost redactate de Consiliu, de Comisie sau de Banca Centrală Europeană în limbile cehă, estonă, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, polonă, slovacă și slovenă sunt, de la data aderării, autentice în aceleași condiții ca și textele redactate în cele unsprezece limbi actuale. Acestea se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în cazul în care textele în limbile actuale au făcut obiectul unei astfel de publicări.”

Regulamentul nr. 1

6 Potrivit articolului 1 din Regulamentul nr. 1 al Consiliului din 15 aprilie 1958 de stabilire a regimului lingvistic al Comunității Economice Europene (JO 1958, 17, p. 385, Ediție specială, 01/vol. 1, p. 3), astfel cum a fost modificat prin Actul privind condițiile de aderare, limbile oficiale ale Uniunii sunt:

„spaniola, ceha, daneza, germana, estona, greaca, engleza, franceza, italiana, letona, lituaniana, maghiara, malteza, olandeza, polona, portugheza, slovaca, slovena, finlandeza și suedeza”.

7 Articolul 4 din acest regulament prevede:

„Regulamentele și alte texte cu aplicabilitate generală se redactează în cele douăzeci de limbi oficiale.”

8 Articolul 5 din regulamentul menționat prevede:

„*Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* apare în cele douăzeci de limbi oficiale.”

9 Potrivit articolului 8 din același regulament:

„În ceea ce privește statele membre în care există mai multe limbi oficiale, folosirea limbii se va stabili, la cererea statului în cauză, în funcție de normele generale ce decurg din legislația statului respectiv.”

10 Potrivit articolului 199 din Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 al Comisiei din 2 iulie 1993 de stabilire a unor dispoziții de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 253, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 7, p. 3):

„Fără a se aduce atingere eventualei aplicări a dispozițiilor penale, depunerea la biroul vamal a unei declarații semnate de către declarant sau reprezentantul acestuia îl obligă pe acesta ca, în conformitate cu dispozițiile în vigoare, să răspundă de:

— corectitudinea informațiilor înscrise în declarație;

— autenticitatea documentelor anexate

și de

— respectarea tuturor obligațiilor ce decurg din plasarea respectivelor mărfuri sub regimul avut în vedere.”

Reglementarea națională

11 Articolul 293 alineatul 1 litera d) din Legea nr. 13/1993 (denumită în continuare „Legea vamală”) prevede:

„Încalcă dispozițiile vamale cel care a obținut plasarea mărfurilor sub un regim pe baza unor documente neautentice, modificate sau falsificate sau pe baza unor date inexacte sau false.”

Acțiunea principală și întrebările preliminare

12 Skoma-Lux este importatoare și negociatoare de vinuri. La 30 septembrie 2004, biroul vamal din Olomouc i-a aplicat o amendă pentru săvârșirea unei încălcări a

reglementărilor vamale în mod repetat la 11, la 22 și la 23 martie, la 6 și la 15 aprilie, la 18 și la 20 mai 2004. Întrucât Direcția Vămilor a confirmat această amendă printr-o decizie din 10 ianuarie 2005, la 16 martie 2005, Skoma-Lux a introdus o acțiune în anulare împotriva acestei decizii la Krajský soud v Ostravě (curte regională).

13 Societății Skoma-Lux i se reproșează faptul că ar fi săvârșit o infracțiune vamală prin prezentarea unor date inexacte privind clasificarea tarifară a vinului roșu Kagor VK. Direcția Vămilor consideră nu numai că această societate a încălcat anumite dispoziții ale Legii vamale, în forma în vigoare înainte de aderarea Republicii Cehe la Uniune, ci și că a săvârșit o infracțiune vamală în sensul articolului 293 alineatul 1 litera d) din aceeași lege, încălcând articolul 199 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2454/93.

14 Skoma-Lux își întemeiază, în parte, acțiunea în anulare pe inaplicabilitatea regulamentului comunitar în privința încălcărilor care îi sunt reproșate, inclusiv a celor ulterioare aderării Republicii Cehe la Uniune, în lipsa publicării în limba cehă, la momentul săvârșirii actelor în litigiu, a dispozițiilor de drept comunitar aplicate de autoritățile vamale.

15 Direcția Vămilor arată că Ministerul Finanțelor ceh a publicat în formă electronică versiunea cehă a dispozițiilor vamale relevante, că Skoma-Lux se putea informa, cu privire la aceste dispoziții, la serviciile vamale și că această societate, care își desfășoară activitatea de mult timp în domeniul comerțului internațional, cunoștea dispozițiile comunitare relevante.

16 În aceste condiții, Krajský soud v Ostravě a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

1) Articolul 58 din Actul privind condițiile de aderare, în temeiul căruia Republica Cehă a devenit stat membru al Uniunii începând cu 1 mai 2004, trebuie interpretat în sensul că un stat membru poate aplica particularilor un regulament care, la data aplicării sale, nu era publicat conform cerințelor legale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în limba statului membru în cauză?

2) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare, inaplicabilitatea regulamentului în cauză particularilor este o chestiune de interpretare sau o chestiune de validitate a dreptului comunitar, în sensul articolului 234 CE?

3) În măsura în care Curtea de Justiție ar ajunge la concluzia că întrebarea preliminară privește validitatea actului comunitar, în sensul Hotărârii din 22 octombrie 1987, Foto-Frost (314/85, Rec., p. 4199), Regulamentul nr. 2454/93 este lipsit de validitate în ceea ce privește reclamanta și litigiul acesteia cu autoritățile vamale cehe din cauza lipsei unei publicări conforme cerințelor legale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* potrivit articolului 58 din Actul privind condițiile de aderare?

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

17 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită Curții să stabilească dacă articolul 58 din Actul privind condițiile de aderare permite ca dispozițiile unui regulament comunitar care nu a fost publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*

în limba unui stat membru, în condițiile în care această limbă este o limbă oficială a Uniunii, să fie invocate împotriva particularilor din statul membru respectiv.

18 Instanța de trimitere constată că, în Hotărârea din 15 mai 1986, Oryzomyli Kavallas și alții (160/84, Rec., p. 1633, punctele 11-21), Curtea a ridicat deja problema dacă lipsa unei publicări corespunzătoare a unui act comunitar în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* este un motiv de inopozabilitate a reglementării în cauză față de particulari. În această hotărâre, Curtea ținuse seama de imposibilitatea particularilor de a lua cunoștință de reglementarea care era invocată împotriva lor.

19 În ceea ce privește acțiunea principală, instanța de trimitere apreciază că majoritatea celor interesați iau cunoștință de normele de drept în formă electronică și că, prin urmare, lipsa publicării unei reglementări comunitare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* nu înseamnă că aceasta nu este disponibilă. Într-adevăr, Uniunea a publicat pe internet versiuni lingvistice provizorii sau revizuite în mod provizoriu și căutarea dreptului comunitar se face în mod obișnuit în baze de date precum Serviciul interinstituțional de consultare on-line a dreptului Uniunii Europene (EUR-Lex).

20 În acest context, ar putea părea legitim să se admită ca aplicabilitatea unei reglementări comunitare nepublicate în limba în cauză să fie determinată de la caz la caz, după ce a fost examinată posibilitatea unui particular de a avea în mod efectiv cunoștință de conținutul documentului în discuție. Într-o cauză precum cea care face obiectul acțiunii principale, societatea reclamantă era în mod necesar informată, în condițiile în care își desfășoară activitatea într-un cadru internațional, iar obligația de a declara cu exactitate mărfurile importate corespunde unei norme vamale cunoscute în toate statele membre.

21 Cu toate acestea, instanța de trimitere recunoaște că principiile securității juridice și egalității cetățenilor sunt garantate mai ales de condiția formală a unei publicări, care să fie conformă cu cerințele legale, a reglementării în limba oficială a destinatarului (a se vedea Hotărârea din 1 octombrie 1998, Regatul Unit/Comisia, C-209/96, Rec., p. I-5655, punctul 35, și Hotărârea din 20 mai 2003, Consorzio del Prosciutto di Parma și Salumificio S. Rita, C-108/01, Rec., p. I-5121, punctul 89). Incertitudinea juridică ar fi accentuată de coexistența mai multor traduceri neoficiale care prezintă diferențe.

Observațiile prezentate Curții

22 Skoma-Lux consideră că Regulamentul nr. 2454/93 nu îi era opozabil deoarece nu fusese tradus în limba cehă. Aceasta contestă, în plus, afirmația potrivit căreia ar fi trebuit să cunoască existența reglementării respective, având în vedere activitatea sa comercială internațională.

23 Skoma-Lux susține că, înainte de traducerea reglementării comunitare în limba cehă, nu putea ști cu precizie care era dreptul aplicabil, deoarece Legea vamală prezenta, în ceea ce privește clasificarea vinului, obiect al litigiului principal, diferențe față de Codul vamal comunitar. În această privință, Skoma-Lux arată că noua clasificare prevăzută de Regulamentul nr. 2454/93 a fost introdusă la cererea sa, formulată în cadrul contactelor pe care le-a avut cu Comisia și că, în consecință, nu i se poate reproșa că a ignorat în mod intenționat această reglementare.

24 Guvernele ceh, leton și suedez consideră că, în temeiul dispozițiilor coroborate ale articolului 254 CE, precum și ale articolelor 2 și 58 din Actul privind condițiile de aderare, una dintre condițiile de opozabilitate a dreptului comunitar față de particulari în statul membru în cauză este publicarea conformă cerințelor legale a acestuia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în limba statului respectiv.

25 Acestea subliniază mai ales respectarea principiului nediscriminării în funcție de naționalitate, al egalității și al securității juridice.

26 Guvernele menționate consideră, în plus, că versiunile electronice ale traducerilor, prealabile publicării electronice a *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, nu prezintă o securitate juridică suficientă.

27 Guvernul eston consideră că rezultă din articolul 254 CE că publicarea în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* a legislației comunitare derivate în limbile oficiale ale noilor state membre constituie, la momentul aderării acestora la Uniune, o obligație pentru statele respective și că lipsa unei publicări de acest fel constituie o încălcare a obligației menționate.

28 Cu toate acestea, întrucât principiul securității juridice impune numai ca resortisanții unui stat membru să poată cunoaște cu exactitate întinderea obligațiilor pe care le impune o reglementare, ar trebui să se țină seama de posibilitatea de a lua cunoștință de actele juridice prin intermediul internetului. Aceasta ar fi situația celor care sunt utilizatori de internet și care sunt la curent cu modificările operate în ordinea juridică prin aderarea la Uniune a statului lor. Ar face parte din această categorie de „resortisanți informați" cei care, precum Skoma-Lux, sunt confruntați în mod cotidian cu dreptul comunitar în cadrul activității lor profesionale.

29 În opinia guvernului polonez, în urma unei analize similare, un particular într-un stat membru nu ar putea evita consecințele negative ale aplicării dispozițiilor unui act juridic ce nu a făcut obiectul unei publicări oficiale în limba națională decât dacă se dovedește că nu a luat cunoștință de conținutul acelui act pe o altă cale.

30 Potrivit Comisiei, dispozițiile unui regulament care, la momentul aplicării sale de către autoritățile unui stat membru, nu a fost publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, în limba oficială a statului în cauză, nu pot fi invocate împotriva particularilor.

31 Cu toate acestea, Comisia propune să se țină seama de posibilitatea de a lua cunoștință de text într-o altă versiune lingvistică sau pe cale electronică. Aceasta amintește că, în acțiunea principală, regulamentul vamal în cauză a fost publicat în limba cehă pe site-ul internet EUR-Lex la 23 noiembrie 2003, ulterior în formă tipărită la 30 aprilie 2004 și afișat în localurile Oficiului pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene (OPOCE). În sfârșit, a fost publicat, cu același conținut, într-o ediție specială a *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, la 27 august 2004.

Răspunsul Curții

32 Rezultă din articolul 2 din Actul privind condițiile de aderare că actele adoptate, înainte de aderare, de instituții sunt obligatorii pentru noile state membre și se aplică în aceste state din momentul aderării. Totuși, opozabilitatea respectivelor acte față de persoanele fizice și juridice din aceste state depinde de condițiile generale de punere în aplicare a dreptului comunitar în statele membre, astfel cum acestea sunt prevăzute de tratatele originare și, pentru noile state membre, de însuși actul privind condițiile de aderare.

33 Rezultă chiar din formularea dispozițiilor articolului 254 alineatul (2) CE că un regulament nu poate produce efecte juridice decât dacă a fost publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

34 Pe de altă parte, rezultă din dispozițiile coroborate ale articolului 58 din Actul privind condițiile de aderare, precum și ale articolelor 4, 5 și 8 din Regulamentul nr. 1 că o publicare conformă cerințelor legale a unui regulament comunitar, în ceea ce privește un stat membru a cărui limbă este o limbă oficială a Uniunii, trebuie să cuprindă publicarea acestui act, în această limbă, în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

35 Prin urmare, acestea sunt condițiile în care dispozițiile tratatelor originare și actele adoptate, înainte de aderare, de instituții și de Banca Centrală Europeană trebuie puse în aplicare în noile state membre potrivit articolului 2 din Actul privind condițiile de aderare.

36 În afara legitimității care decurge chiar din cuprinsul tratatelor, o asemenea interpretare este singura compatibilă cu principiile securității juridice și nediscriminării.

37 Reiese, într-adevăr, de la punctul 15 din Hotărârea din 25 ianuarie 1979, Racke (98/78, Rec., p. 69), că un act care emană de la o instituție comunitară, precum regulamentul în cauză în acțiunea principală, nu poate fi opus persoanelor fizice și juridice într-un stat membru înainte ca acestea din urmă să aibă posibilitatea de a lua cunoștință de acest act printr-o publicare conformă cerințelor legale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

38 Curtea s-a pronunțat în sensul că imperativul securității juridice impune ca o reglementare comunitară să permită celor interesați să cunoască exact întinderea obligațiilor care le sunt impuse, ceea ce nu s-ar putea asigura decât prin publicarea conformă cerințelor legale a respectivei reglementări în limba oficială a destinatarului (a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 26 noiembrie 1998, Covita, C-370/96, Rec., p. I-7711, punctul 27, Hotărârea din 8 noiembrie 2001, Silos, C-228/99, Rec., p. I-8401, punctul 15, și Hotărârea Consorzio del Prosciutto di Parma și Salumificio S. Rita, citată anterior, punctul 95).

39 În plus, ar fi contrar principiului egalității de tratament să fie aplicate în același mod obligațiile impuse de o reglementare comunitară în vechile state membre, în care particularii au posibilitatea de a lua cunoștință de respectivele obligații în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, în limba acestor state, și în statele membre care au aderat, în care această luare la cunoștință a fost imposibilă din cauza unei publicări tardive.

40 Respectarea unor asemenea principii fundamentale nu este contrară principiului efectivității dreptului comunitar, în condițiile în care acest din urmă principiu nu poate privi norme care nu sunt încă opozabile particularilor.

41 Într-adevăr, chiar dacă ar părea să fie conform principiului cooperării loiale stabilit de articolul 10 CE ca statele membre care au aderat să ia toate măsurile necesare pentru a asigura efectivitatea dreptului comunitar în ordinea lor juridică internă, ar fi *contra legem*, având în vedere analiza de mai sus, să li se ceară să impună particularilor obligații cuprinse în texte cu aplicabilitate generală nepublicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în limba oficială a acestor state.

42 Poziția conform căreia s-ar admite, în numele principiului efectivității, o asemenea opozabilitate a unui act care nu a fost publicat conform cerințelor legale ar avea drept consecință să li se impună particularilor în statul membru în cauză să suporte consecințele negative ale nerespectării obligației care îi revenea administrației comunitare de a pune la dispoziția lor, la data aderării, întregul acquis comunitar în toate limbile oficiale ale Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea Racke, citată anterior, punctul 16).

43 Este adevărat că unele dintre observațiile prezentate Curții arată că, la punctele 11-21 din Hotărârea Oryzomyli Kavallas și alții, citată anterior, aceasta a ridicat problema

dacă lipsa unei publicări corespunzătoare a dreptului comunitar în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ar trebui să constituie, în toate cazurile, un motiv de inopozabilitate a reglementării în cauză față de particulari.

44 Această hotărâre trebuie însă înțeleasă în contextul său și ținând seama de întrebarea care era adresată Curții. Aceasta din urmă a apreciat numai imposibilitatea unei societăți grecești de a lua cunoștință de reglementarea comunitară la momentul aderării Republicii Elene la Comunitățile Europene. Nu se punea, ca atare, problema publicării conforme cerințelor legale a acestei reglementări. Curtea a examinat numai dacă, la momentul aderării Republicii Elene, o societate elenă ce depusese în mod nelegal în raport cu normele comunitare, cereri la autoritățile naționale elene pentru a obține o remitere a taxelor la import putea totuși beneficia de aceste remiteri, ținând seama de dificultatea, pentru această societate, precum și pentru administrația elenă, de a lua cunoștință de acea reglementare comunitară și de a aplica fără a greși noile norme.

45 Instanța de trimitere, anumite state membre care au prezentat observații și Comisia susțin că societatea reclamantă în acțiunea principală era, în mod firesc, informată cu privire la normele comunitare aplicabile, întrucât este un operator care desfășoară activități de comerț internațional și care, în mod necesar, cunoaște conținutul obligațiilor vamale, și anume, mai ales, obligația de a declara cu exactitate mărfurile importate. Într-un asemenea caz, reglementarea comunitară, deși nepublicată, ar trebui să se aplice dacă s-ar putea stabili că, în realitate, persoana în cauză o cunoștea.

46 Cu toate acestea, o asemenea împrejurare nu ar putea fi suficientă pentru ca unui particular să îi fie opozabilă o reglementare comunitară care nu a făcut obiectul unui publicări conforme cerințelor legale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

47 În mod similar, atât instanța de trimitere, cât și anumite state membre care au prezentat observații și Comisia susțin și faptul că, în prezent, particularii iau cunoștință în mod curent de normele de drept comunitar în forma electronică a acestora, astfel încât consecințele lipsei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ar trebui să fie relativizate și nu ar trebui să se considere că aceasta determină faptul că normele respective nu sunt disponibile. Comisia adaugă că regulamentul în cauză în acțiunea principală a fost făcut public, în limba cehă, pe site-ul internet EUR-Lex la 23 noiembrie 2003, ulterior în formă tipărită la 30 aprilie 2004 și afișat în localurile OPOCE.

48 Cu toate acestea, trebuie să se arate că, deși legislația comunitară este, într-adevăr, disponibilă pe internet și particularii iau din ce în ce mai des cunoștință în acest mod de legislația menționată, o asemenea punere la dispoziție a acestei legislații nu ar putea echivala cu o publicare conformă cerințelor legale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în lipsa oricărei reglementări în această privință în dreptul comunitar.

49 De altfel, trebuie subliniat că, deși diferite state membre au adoptat ca formă valabilă o publicare electronică, aceasta face obiectul unor texte cu putere de lege și al unor norme administrative care o reglementează cu precizie și determină exact cazurile în care o asemenea publicare este valabilă. În aceste condiții, în starea actuală a dreptului comunitar, Curtea nu este în măsură să considere această formă de punere la dispoziție a legislației comunitare ca fiind suficientă pentru a i se asigura opozabilitatea.

50 Singura versiune a unui regulament comunitar care este autentică este, în starea actuală a dreptului comunitar, cea care este publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, astfel încât o versiune electronică anterioară acestei publicări, chiar dacă se dovedește ulterior a fi conformă versiunii publicate, nu poate fi opusă particularilor.

51 Trebuie, așadar, să se răspundă la prima întrebare că articolul 58 din Actul privind condițiile de aderare se opune posibilității ca obligațiile cuprinse într-o reglementare comunitară care nu a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în limba unui nou stat membru, în condițiile în care această limbă este o limbă oficială a Uniunii, să fie impuse particularilor în acest stat, chiar dacă aceste persoane ar fi putut lua cunoștință de reglementarea respectivă prin alte mijloace.

Cu privire la a doua întrebare

52 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă inopozabilitatea în privința particularilor, într-un stat membru, a unui regulament comunitar nepublicat în limba acestui stat este o chestiune de interpretare sau o chestiune de validitate a acestui regulament.

Observațiile prezentate Curții

53 Guvernul ceh s-a întemeiat pe jurisprudența Curții pentru a considera că lipsa publicării unui regulament comunitar în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* nu are nicio influență asupra validității acestuia și că, în consecință, examinarea efectelor acestei lipse a publicării nu privește decât interpretarea dreptului comunitar. Într-adevăr, Curtea s-a pronunțat în sensul că validitatea unui asemenea regulament nu este afectată de împrejurarea că publicarea acestuia nu a avut loc decât după expirarea termenului stabilit, această întârziere neputând avea efecte decât asupra datei începând cu care respectivul regulament a putut să fie aplicat sau să producă efecte (Hotărârea din 29 mai 1974, König, 185/73, Rec., p. 607, punctul 6).

54 Guvernul leton consideră că inaplicabilitatea, în privința particularilor, a unui regulament comunitar care nu a fost publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* este o chestiune de validitate, întrucât efectele acestei inaplicabilități sunt, în mod concret, aceleași cu cele ale inexistenței acestui regulament. Astfel, pentru a soluționa un litigiu cu care a fost sesizată, o instanță națională ar trebui să considere că regulamentul menționat nu a existat niciodată.

55 În opinia Comisiei, care se întemeiază pe jurisprudența Curții, disponibilitatea *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene* în diferitele state membre nu are efecte nici asupra datei la care un regulament este considerat ca fiind publicat, nici asupra datei la care acesta intră în vigoare (a se vedea în acest sens Hotărârea Racke, citată anterior, și Hotărârea din 25 ianuarie 1979, Decker, 99/78, Rec., p. 101). Prin urmare, faptul că o versiune lingvistică a *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene* nu este disponibilă nu ar putea, în sine, să compromită validitatea sau să afecteze data intrării în vigoare a acestui regulament.

56 Comisia consideră, în consecință, că problema dacă un regulament este sau nu este opozabil unui particular în cazul în care nu a fost publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* este o chestiune de interpretare a dreptului comunitar.

Răspunsul Curții

57 Problema care a fost ridicată la instanța de trimitere este aceea dacă un regulament care nu a fost publicat în limba unui stat membru este lipsit de validitate în raport cu dispozițiile articolului 254 alineatul (2) prima teză CE, ale articolelor 2 și 58 din Actul privind condițiile de aderare, precum și ale articolelor 4 și 5 din Regulamentul nr. 1.

58 Nu se contestă faptul că aceste dispoziții nu condiționează validitatea unui regulament aplicabil în statele membre în care a fost publicat conform cerințelor legale.

59 În plus, împrejurarea că acest regulament nu este opozabil particularilor într-un stat membru în a cărui limbă nu a fost publicat nu are niciun efect asupra faptului că, întrucât face parte din acquis-ul comunitar, dispozițiile sale sunt obligatorii pentru statul membru în cauză, de la data aderării.

60 Interpretarea rezultată din coroborarea dispozițiilor menționate la punctul 57 din prezenta hotărâre, astfel cum reiese din răspunsul dat la prima întrebare, are ca obiect și ca efect întârzierea opozabilității obligațiilor pe care un regulament comunitar le impune particularilor într-un stat membru până la momentul în care aceștia din urmă vor putea lua cunoștință de textul respectiv în mod oficial, fără nicio ambiguitate.

61 Prin urmare, trebuie să se răspundă la a doua întrebare că, pronunțându-se în sensul că un regulament comunitar, nepublicat în limba unui stat membru, nu este opozabil particularilor din acest stat, Curtea realizează o interpretare a dreptului comunitar în sensul articolului 234 CE.

Cu privire la a treia întrebare

62 Având în vedere răspunsul dat la a doua întrebare, nu este necesar să se pronunțe asupra validității unui asemenea regulament comunitar.

Cu privire la cererea de limitare în timp a efectelor prezentei hotărâri

63 Guvernul ceh propune Curții să limiteze în timp efectele hotărârii sale la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* a întrebărilor care i-au fost adresate, fără ca această limitare să fie opozabilă reclamanților care au contestat deja aplicarea dispozițiilor nepublicate sau care au solicitat despăgubirea pentru prejudiciul astfel cauzat.

64 Acesta susține că sunt îndeplinite, în speță, cele două criterii fundamentale, determinante pentru posibilitatea de a se pronunța asupra limitării în timp a efectelor unei hotărâri, și anume că persoanele în cauză au acționat cu bună-credință și că există riscul unor probleme grave, aceste probleme nefiind numai de natură economică.

65 Guvernul leton face aceeași propunere, însă de la data prezentei hotărâri, pentru ca să nu mai poată fi repuse în discuție deciziile adoptate cu bună-credință în temeiul unor reglementări comunitare nepublicate încă în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și care nu au fost atacate de destinatarii acestora.

66 Acesta consideră că toate statele membre care au aderat la Uniune la 1 mai 2004 au acționat cu bună-credință atunci când au pus în aplicare norme comunitare care, la acel moment, nu fuseseră publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Și dacă, ținând seama de sensul prezentei hotărâri, s-ar anula ca lipsite de temei deciziile administrative care au rezultat, acest fapt ar determina un mare număr de cereri de anulare, precum și consecințe financiare importante, nu numai pentru bugetele statelor membre, ci și pentru cel al Uniunii.

67 În această privință, este necesar să fie amintit că, în cadrul unei trimiteri preliminare având ca obiect interpretarea unei dispoziții de drept comunitar, Curtea poate, în mod excepțional, în aplicarea principiului general al securității juridice inerent ordinii juridice comunitare, să fie determinată să limiteze posibilitatea oricărei persoane interesate de a invoca o dispoziție pe care a interpretat-o în scopul de a contesta raporturi juridice stabilite cu bună-credință (a se vedea în special Hotărârea din 8 aprilie 1976, „Defrenne II", 43/75, Rec., p. 455, punctele 72-75, și Hotărârea din 6 martie 2007, Meilicke și alții, C-292/04, Rec., p. I-1835, punctul 35).

68 Cu toate acestea, jurisprudența menționată privește un alt caz decât cel din speță. Într-adevăr, nu este vorba, în prezenta cauză, despre problema limitării în timp a efectelor unei hotărâri a Curții privind interpretarea unei dispoziții de drept comunitar, ci despre limitarea efectelor unei hotărâri care privește chiar opozabilitatea, pe teritoriul unui stat membru, a unui act comunitar. În consecință, această jurisprudență nu poate fi transpusă în speță.

69 De asemenea, este necesar să fie amintit că, în temeiul articolului 231 CE, Curtea poate, atunci când anulează un regulament, să indice, în cazul în care consideră că este necesar, care sunt efectele regulamentului anulat care trebuie considerate ca fiind irevocabile.

70 Rezultă de aici că, și în situația în care un act este ilegal și se consideră că nu a existat niciodată, Curtea poate, în temeiul unei dispoziții exprese a Tratatului CE, să decidă că va produce totuși în mod legal anumite consecințe juridice.

71 Aceleași cerințe ale securității juridice impun ca aceeași să fie situația și în cazul deciziilor naționale adoptate în cadrul aplicării dispozițiilor de drept comunitar care nu au devenit opozabile pe teritoriul anumitor state membre, întrucât nu au fost

publicate conform cerințelor legale în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în limba oficială a statelor în cauză, cu excepția acelora dintre aceste decizii care făcuseră obiectul unei căi de atac de natură administrativă sau jurisdicțională la data prezentei hotărâri.

72 Astfel, statele membre în cauză nu au, în temeiul dreptului comunitar, obligația de a repune în discuție deciziile administrative sau jurisdicționale adoptate pe baza unor asemenea norme dacă acestea au devenit definitive în temeiul normelor de drept intern aplicabile.

73 Situația nu ar fi diferită, în temeiul dreptului comunitar, decât în cazurile excepționale în care au fost adoptate, pe baza normelor evocate la punctul 71 din prezenta hotărâre, măsuri administrative sau decizii jurisdicționale, în special cu caracter represiv, care ar aduce atingere unor drepturi fundamentale, fiind de competența autorităților naționale să constate, în aceste limite, existența unor astfel de cazuri.

Cu privire la cheltuielile de judecată

74 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

1) **Articolul 58 din Actul privind condițiile de aderare la Uniunea Europeană a Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană se opune posibilității ca obligațiile cuprinse într-o reglementare comunitară care nu a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* în limba unui nou stat membru, în condițiile în care această limbă este o limbă oficială a Uniunii, să fie impuse particularilor în acest stat, chiar dacă aceste persoane ar fi putut avea cunoștință de reglementarea respectivă prin alte mijloace.**

2) **Pronunțându-se în sensul că un regulament comunitar, nepublicat în limba unui stat membru, nu este opozabil particularilor din acest stat, Curtea realizează o interpretare a dreptului comunitar în sensul articolului 234 CE.**

Semnături